

Stichting alvan tsarik

Secretariaat: Anjerstraat 19 6915 Lobith SL Netherlands
Bankrekening NL66 RABO 0113 8511 62

Nieuwsbrief juni 2026

Het is iets later geworden dan gebruikelijk, maar we hopen jullie nog te bereiken voordat jullie allemaal weg zijn op vakantie. De reden waarom we wat later zijn, zal hopelijk duidelijk worden, later in deze nieuwsbrief.

Waar gaan we het over hebben:

- De algemene situatie in Armenië
- Het verplaatsen van de zonnepanelen op ons centrum
- De nieuwe website
- De Erasmusaanvraag 2026
- De TASQ/Technasium-opleiding voor vier Armeense collega's
- TASQ Toothcare project
- TASQ en de AYB-School in Yerevan
- "In the process"
- Last but not least: CO₂

De algemene situatie in Armenië

In de aanloop naar de verkiezingen was er op allerlei gebied sprake van spanning in het land. Politiek gezien lijkt Armenië op een tweesprong te staan voor de richting waarin het land zich gaat ontwikkelen. Huidig en hoogstwaarschijnlijk ook toekomstig premier Pashinyan wil Armenië richting Europa leiden. Hij kreeg daarvoor de publieke steun van de Europese regeringsleiders die een conferentie hielden in Yerevan. Op afstand deden zelfs Turkije en Azerbeidzjan mee, landen waarmee Armenië op zijn zachtst gezegd een moeizame relatie heeft.

Het ging onder andere over een verminderde afhankelijkheid van Armenië van Rusland. Dit alles wekt ook angsten onder de Armeense bevolking. Veel mensen zien Rusland nog steeds als de enig mogelijke bescherming in een voor de rest vijandige omgeving. De Armeense kerk wijst veel Europese waarden af als het gaat om gelijke rechten in gendervragen en heeft daarmee veel invloed op de gelovige bevolking van Armenië. Pashinyan wekte nog de extra woede van Poetin om verstek te laten gaan bij een bijeenkomst van Euraziatische Economische Unie, waarvan landen als Rusland, Wit-Rusland en Kazachstan en dus ook Armenië bij horen. Poetin sloot de grens voor Armeense groenten en fruit, cognac en mineraalwater. Interessant genoeg blijven er nog steeds veel vrachtwagens vanuit Armenië naar Rusland rijden, met goederen die mogelijk onder de sancties tegen Rusland vallen. Er is vanuit Moskou ook veel desinformatie het land in geslingerd. De verkiezingen op 6 juni zijn uiteindelijk door de partij van premier Pashinyan overtuigend gewonnen met 50% van de stemmen, de Moskou-gezinde tegenkandidaat kwam niet verder dan 23%.

Wij als Stichting alvan tsarik zijn uitdrukkelijk niet aan een partij of beweging in Armenië gebonden. Wij werken zoveel mogelijk met het Armeense Ministerie van Onderwijs samen en hebben intussen ook een naam opgebouwd bij de minister en staatssecretaris. Wij hopen dat dit team ook in de komende regeringsperiode blijft bestaan, en wij op die manier zonder grote veranderingen met ons werk kunnen doorgaan.

Gyumri en heel Shirak Marz hebben een lange strenge winter achter de rug, zelfs in mei moesten 's avonds op veel plaatsen de verwarmingen nog aan. Dat heeft er bij veel mensen financieel behoorlijk ingehakt. Daarbij was het nat en guur met als dieptepunt een enorme regenbui begin juni met heel veel hagel die de huizen binnendrong en die ook in ons centrum behoorlijk wat lekkage heeft veroorzaakt.

We zijn nog bezig om de precieze schade te bekijken, maar we moeten behoorlijk aan de bak met het dak op Mayakowski en Aterbekyan en ook de elektrische bedradingen beneden, dat is wel zeker. Het lijkt er intussen echt op dat de zware regen- en hagelbuien steeds sterker worden en steeds vaker optreden.

Het verplaatsen van de zonnepanelen op ons centrum

Een goede kennis, Davit, is installateur van zonnepanelen en dat geeft hem steeds een hoop werk, maar hij was bereid om een groep zonnepanelen te verplaatsen naar een veel gunstigere plek elders op het dak. Dit was nodig, omdat wij bij de aanvraag voor de bouwvergunning van de foyer, voor de panelen de concessie moesten doen, ze veel minder zichtbaar te plaatsen. Anders wilde de schoonheidscommissie geen toestemming geven. Dat had weer tot gevolg dat de stroomopbrengst een stuk lager kwam te liggen dan mogelijk zou zijn.

Zo was het:

In de afgelopen nieuwsbrief hebben we aan jullie als lezers gevraagd om financiële steun bij de verplaatsing ervan en die is er ook echt gekomen dankzij enkele grote schenkingen. Wij willen jullie daarvoor heel hartelijk bedanken.

En zo ziet het nu uit:

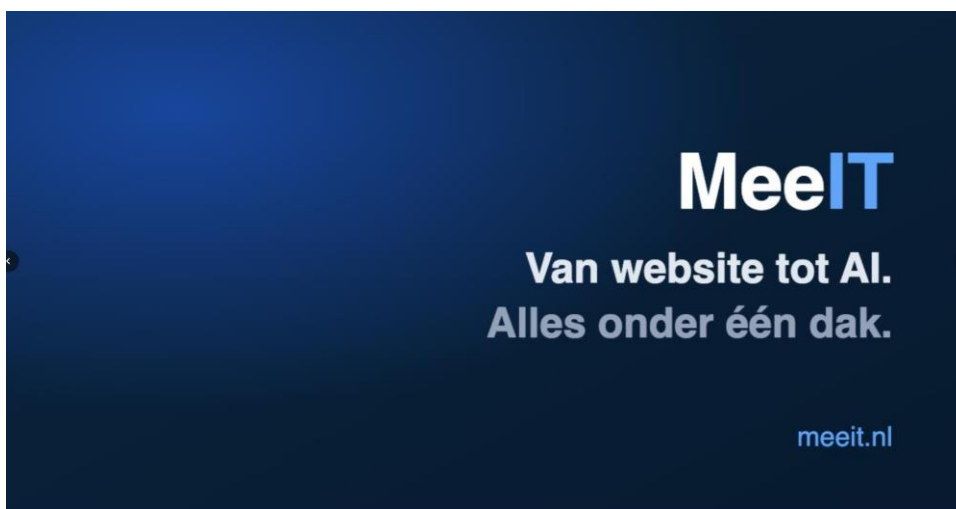

De nieuwe website

Tijdens het schrijven aan de Erasmusaanvraag kregen we van onze tekstschrijver te horen, dat hij onze website behoorlijk gedateerd vond. Dat vonden wij ook al een tijdje, maar er waren steeds andere zaken die belangrijker waren/leken. Oud-Armeniëgangster en ex-Candealeerling Koen Vossers was bereid om een tijdje met ons te stoeien over een nieuw concept en vooral een wat bij-de-tijdsere uitstraling.

Met die ideeën in de hand is Milan Kuun aan het werk gegaan als vrijwilliger in het kader van zijn ICT-opleiding. Hij heeft er hard aan gewerkt en geduldig al onze vragen beantwoord. Er staat nu een nieuwe website, waarin wij zelf in de komende tijd de puntjes op de i moeten zetten zoals aanpassingen van teksten, andere foto's etc. Neem vooral een kijkje! En een beetje sluikreclame voor Milans bedrijf:

De Erasmusaanvraag voor TASQ/Technasium-onderwijs in Armenië 2026

Na de duidelijke afwijzing van de aanvraag voor een Erasmussubsidie in 2025 voor een TASQ/Technasium-project met vier mbo-scholen in het noorden van Armenië, hebben we besloten om met een ervaren tekstschrijver op dit gebied in zee te gaan. We hopen daarmee in ieder geval talig en inhoudelijk beter aan te sluiten bij de eisen en verwachtingen van de EU-assessoren, die de projecten beoordelen. We hebben er vanaf november tot de deadline eind maart enorm hard aan gewerkt. Ondanks al deze inspanningen zijn onze verwachtingen toch niet heel hoog gespannen. Afgelopen jaar is er geen enkel Armeens projectvoorstel toegekend, alles ging naar Oekraïne en Albanië. De tendens lijkt dat investeringen in onderwijs nu steeds meer in wapens worden gedaan.

Ter uitleg: Wij hebben de naam TASQ als strijdnaam gekozen voor het nieuwe project gestuurde onderwijs in Armenië op de basis van het Nederlandse Technasiumconcept. Technasium is een beschermde naam van Stichting Technasium. Onder de naam TASQ zijn alle Europese subsidieaanvragen gedaan en de contacten met de Armeense overheid aangegaan. Zie hier links het nieuwe logo.

Wij verwachten de uitslag van de aanvraag in juli.

De TASQ-opleiding van vier Armeense collega's

Ons idee was om Technasiumonderwijs in Armenië te gaan opzetten om het vak op termijn in te voeren in het reguliere onderwijs. Er zijn allerlei redenen om dat te willen. De moderne maatschappij verlangt veel vaardigheden die in deze speciale vorm van project gestuurd onderwijs structureel aan de orde komen. Vooral groepswork en het kunnen profiteren van elkaars competenties gaan uitermate moeizaam in de uiterst individuele competitieve Armeense maatschappij, waarin alleen het eindresultaat telt, dat minimaal 100% hoort te zijn. TASQ-onderwijs kan een belangrijke rol spelen om de eigen verantwoordelijkheid en de groepsprocessen beter en groter te maken.

Wij hebben al jaren veel steun van de Nederlandse Stichting Technasium voor kennis en materiaal. Wel stellen zij duidelijk, niet verantwoordelijk te willen zijn voor initiatieven in het buitenland die zij niet

volgens hun eigen richtlijnen kunnen monitoren en dat begrijpen en respecteren wij. Des te erkentelijker waren wij met hun toezegging om ons eigen TASQ-opleidingstraject te willen beoordelen en daarover een verklaring af te willen geven.

Samen met Technasiumtrainer Jonne Muller hebben Servaas en René in Armenië, in Nederland en online vier Armeense collega's in enkele jaren opgeleid met een programma dat baseert op de Opleiding voor het Basiscertificaat Technasiumdocent van Stichting Technasium. In maart was het dan zover: Alle vier collega's sloten hun project design met een voldoende af, de grootste hobbel in het opleidingstraject. Het leek ons een goed idee om de uitreiking van het certificaat dan ook maar op een Nederlands Technasium te doen en dat werd het Candea College, René's oude school en al jaren met Alvan Tsarik verbonden.

Op 10 en 11 juni waren Arpine Sargsyan, Gayane Misakyan en onze directeur Lilit Gyunashyan uit Gyumri te gast in het Technasium van Candea College in Duiven. Yester Grigoryan, onze vicedirecteur, kon door familieomstandigheden helaas niet meekomen. Speciale gast was Svitlana Rozhok uit Oekraïne, die met haar collega Oksana de Koning de officiële Technasiumopleiding bij Jonne Muller had gedaan. Allerlei praktische opdrachten werden gedaan, direct toepasbaar later voor collega's in Armenië en Oekraïne, die het TASQ-onderwijs willen leren kennen. Op 11 juni presenteerden Yester vanuit Gyumri, Oksana vanuit Kyiv en Svitlana vanuit Tilburg online hun project, Arpine, Gayane en Lilit live voor een zeer geïnteresseerd publiek hun eindproject. Behalve de Technasiumdocenten van eerste uur in Gyumri Bert Carpaij en Pauline Cobussen waren ook Cor van den Bogaard en Anna Oldenhove van Stichting Het Bosje (onze allergrootste donateur), rector Debby Kok van Candea College en Teun van Wijk, adviseur van ICS voor leeromgevingen, erbij. Met recht een groots moment!

De uitreiking van de certificaten met het nieuwe TASQ-logo met de bijbehorende verklaring van Stichting Technasium werd door Jonne en René gedaan. Prachtig was ook dat op die dag alle eindexamenkandidaten in Nederland hun uitslag kregen, de vlaggen met de tassen buiten waren ook daarmee ook voor onze kandidaten bedoeld.

Toothcare als project in de vier deelnemende mbo's

Lilit heeft in haar opleidingstraject voor TASQ-docent als afsluitend project-design voor mondzorg gekozen.

2025-2026

Healthy teeth and sweet smile

Client: "Alvan tsaghik social-educational center" NGO, director: **Lilit Gyunashyan**

Alvan tsaghik representative: **Laura Beunk**, dentist in DB Dentists in Zevenaar, the Netherlands.
Tutor in Radboud University Nijmegen, Netherlands for bachelor and master students in dentistry.
Since 2017 leading a mouth care project for Alvan Tsaghik NGO in Gyumri and Shirak marz, Armenia

Expert.

Hasmik Hakobyan dentist in Gyumri, LOOK UP dentist's clinic.

Nienke van Straten. Dental hygienist in DB Dentists

Margarita Hisheyan, dentist and student in Yerevan

Voor drie van de vier mbo's in ons Erasmus Consortium is TASQ-onderwijs helemaal nieuw en ze wilden deze periode van afwachten graag gebruiken om alvast wat ervaring op te doen. De leerlingen en hun coaches hebben van januari tot maart hard aan de opdracht gewerkt om een tool te ontwikkelen, waarmee kinderen op school en thuis worden gestimuleerd om hun tanden op de goede manier te verzorgen. Natuurlijk kwam er van alles naar boven, wat je bij onervaren leerlingen en hun docenten kunt verwachten. Leerlingen, die al na twee minuten met een oplossing komen, docenten die zichzelf voor de eindresultaten verantwoordelijk houden en de leerlingen gaan voorzeggen, opdrachten die na weken helemaal verkeerd begrepen bleken te zijn, vragen die vanuit valse schaamte niet gesteld worden: het hele scala is voorbij gekomen. En dan op het eind een presentatie waarvoor ieder helemaal zenuwachtig was en ieder zijn eindproduct de hemel in prees, daar zijn ze dan wel heel goed in.

Er zaten zeker enkele heel mooie ideeën bij die de moeite waard zijn om bij een volgende ronde meegenomen te worden.

TASQ en de AYB-School in Yerevan

In maart heeft René een uitnodiging gekregen, om in AYB School in Yerevan een workshop te geven over project gestuurd onderwijs op de basis van het Technasiumconcept, TASQ dus. Bedoeld was de workshop voor het middenmanagement van de school, die er ook echt werk van wil maken.

Nu is AYB niet zomaar een school. Het is de school waarvan René zegt, dat hij altijd gedroomd heeft om er te mogen werken. Vooropgesteld: het is een heel dure privéschool, er zit enorm veel geld achter, donateurs uit de hele Armeense diaspora dragen dit project. Maar je ziet een prachtige architectuur, een uiterst motiverende leeromgeving, workshops over van alles van het allerhoogste niveau met externe professionals als leider en dat alles op wens van de leerlingen met roosters op maat voor iedere leerling. Leerlingen worden onder andere op een mindset geselecteerd die je als “samenwerkingsgezind” zou kunnen omschrijven.

Van de bovenbouwleerlingen studeert 80% met een speciale beurs omdat hun ouders het schoolgeld niet kunnen opbrengen. Het AYB-eindexamen biedt in Nederland direct toegang tot de universiteit, wat voor de “normale” Armeense diploma's ondenkbaar zou zijn.

AYB zet in op project gestuurd onderwijs en is uiterst geïnteresseerd in het Nederlandse

Technasiumconcept. Waar mogelijk willen ze er in september al mee beginnen. Wij beschikken natuurlijk over heel veel materiaal en willen daarmee best helpen. Wel moeten we goed afwegen, welke kansen ons dit biedt en of we dan ook onze goede samenwerking met het Ministerie van Onderwijs en de Armeense SLO kunnen vasthouden.

“In the process”

In ons centrum lopen er ook een aantal zaken die van groot belang zijn voor onze toekomst als organisatie. We hebben die ook al vaker aan jullie voorgesteld.

Tati Tun

De officiële registratie is gedaan. We kunnen nu starten met commerciële activiteiten in de bakkerij. Er blijft een hoop koudwatervrees, hoe zal het aanslaan? Gaan we ook (genoeg) verdienen? Helpt het om onze preschool beter te maken wat voeding betreft? Directeur Seda Papoyan en Lilit Gyunashyan werken er hard aan.

De licentie voor de preschool

Alle preschools in Armenië moeten van het Ministerie van Onderwijs een officiële licentie hebben, waardoor kwaliteit van onderwijs en onderwijsfaciliteiten zijn gewaarborgd. Directeur Lilit werkt samen met de preschool van Vahramaberd en met onze vaste Nederlandse vrijwilliger Karin Kriehn aan het verkrijgen ervan. Juist omdat wij beiden geen staatsinrichting zijn, zijn de voorwaarden die aan ons gesteld worden soms erg vaag en vragen de formuleringen om Fingerspitzengefühl.

Human Rights Alphabet

Dit project waarvoor Yester verantwoordelijk is, loopt nu in het 2^e jaar. Het is een project dat door de Nederlandse ambassade wordt gedragen en laat leerlingen tussen de 15 en 18 jaar uit heel Armenië werken aan het samenwerken op politieke beleidsterreinen om uiteindelijk een tot een concreet project te komen voor hun eigen leefomgeving

Last but not least

Deze nieuwsbrief komt op het moment dat veel van jullie op vakantie gaan. We vragen jullie om te overwegen, dit jaar je bijdrage aan CO₂-compensatie financieel “bij ons op het dak” te leggen in de vorm van zonnepanelen. Grote spelers als KLM en Shell bieden hun klanten de mogelijkheid om hun CO₂-voetafdruk, ontstaan door vliegen en auto rijden, te compenseren. Dat kunnen wij ook, maar dan veel beter, omdat we nauwelijks overheadkosten hebben. Wij bieden jullie aan om je CO₂-compensatie bij ons te doen. Dan komt iedere euro die jullie als CO₂-compensatie aan ons overmaken, direct in een toekomstig zonnepaneel op ons dak terecht. Denk hierbij aan €2,50 per tankbeurt en 5% van de vliegticketprijs. Als je dit geld overmaakt, vermeld er dan bij “CO₂-compensatie”.